

## Statenmededeling

### Onderwerp

Rapportage Themaonderzoek IBT op taakuitvoering constructieve veiligheid

### Datum

1 december 2020

### Documentnummer

PS: 4800544

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

### Kennisnemen van

De rapportage van het themaonderzoek op grond van het interbestuurlijk toezicht op de gemeentelijke taakuitvoering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot constructieve veiligheid van gebouwen.

### Aanleiding

Het IBT-beleidsplan 2016-2019 heeft de term 'themaonderzoek' als volgt gedefinieerd:

*'Bij een thema-onderzoek onderzoeken we binnen een toezichtgebied hoe het bij meerdere (maar niet alle) organisaties staat met een specifiek onderwerp of thema. Het resultaat van een thema-onderzoek bestaat meestal uit twee delen. Niet alleen een beoordeling van en verslag over de situatie bij de onderzochte gemeenten, maar ook aanbevelingen (voorlichting) die voor alle Brabantse organisaties van belang zijn.*

*Thema-onderzoeken zijn een aanvulling op het systematisch toezicht, omdat we daarin nooit alle onderwerpen even diepgravend kunnen onderzoeken. Het thema wordt altijd gekozen op basis van een risicoafweging. In sommige gevallen kunnen een reality check en een thema-onderzoek gecombineerd worden tot een onderzoek'.*

In het uitvoeringsprogramma 2019 is een themaonderzoek naar het onderwerp 'VTH op het gebied van constructieve veiligheid van gebouwen' opgenomen. Aanleiding vormde een aantal incidenten (Eindhoven Airport, stadion AZ) waaruit de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OVV) constateerde dat een aantal zaken in het bouwtoezicht niet adequaat was geregeld. Met name de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de verschillende actoren in het bouwproces leidt tot vragen en mogelijk problemen. Mede naar aanleiding

hiervan is de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) opgesteld. In deze wet, die op 1 januari 2022 van kracht zal worden, wordt de verantwoordelijkheidsverdeling meer formeel geregeld.

**Datum**

1 december 2020

**Documentnummer**

PS : 4800544

Dit thema-onderzoek richt zich op één van de actoren in het proces: de gemeenten als vergunningverlener, toezichthouder en handhaver. Aan de hand van drie onderzoeksvragen wordt een beeld geschetst van de wijze waarop 12 Brabantse gemeenten hun taken op dit gebied uitvoeren en in hoeverre zij (stand eind 2019) anticiperen op de nieuwe Wkb.

De onderzoeksvragen zijn:

**Gericht op proces bestaande uitvoeringspraktijk:**

Is het onderwerp constructieve veiligheid zichtbaar onderdeel van de VTH-beleidscyclus (beleidsplan, uitvoeringsprogramma en evaluatieverslag) van gemeenten en zo ja, hoe?

**Gericht op inhoud bestaande uitvoeringspraktijk:**

Is voor het onderwerp constructieve veiligheid een goede VTH-taakuitvoering door gemeenten in de praktijk geborgd en zo ja, hoe?

**Gericht op nieuwe situatie Wet kwaliteitsborging voor het bouwen:**

Welke kansen en belemmeringen zien de gemeenten als het gaat om de uitvoeringspraktijk van de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen?

**Bevoegdheid**

De provincie heeft de wettelijke taak om, als interbestuurlijk toezichthouder, toe te zien op de kwaliteit van de taakuitvoering van gemeenten. Eén van de onderwerpen waarop het toezicht plaats vindt is het omgevingsrecht.

**Kernboodschap**

- 1. Bij veruit de meeste onderzochte gemeenten is constructieve veiligheid een zichtbaar onderdeel van het proces van de VTH-cyclus.*  
Bij negen van de twaalf onderzochte gemeenten was het onderwerp terug te zien in de lijn risicoafweging-beleidsplan-uitvoeringsprogramma-evaluatie. Bij drie gemeenten ontbrak het onderwerp in één of meerdere onderdelen van deze lijn.
- 2. De taakuitvoering van het VTH op het gebied van constructieve veiligheid van gebouwen is bij vrijwel alle onderzochte gemeenten voldoende geborgd en roept geen vragen of opmerkingen op.*  
Bij elf van de twaalf gemeenten bleek de uitvoeringspraktijk voldoende borging te bieden voor het onderwerp constructieve veiligheid. Slechts bij één gemeente werden meerdere tekortkomingen geconstateerd.
- 3. De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is bij de meeste gemeenten bekend, maar leidt in de praktijk niet tot anticiperende acties. Er is nog*

*onvoldoende duidelijkheid over de impact om de wet al te beschouwen in termen als 'kansen en belemmeringen'.*

Alle gemeenten bleken op de hoogte te zijn van de nieuwe wet. Weinig gemeenten zagen de wet als een bedreiging of belemmering. Ervaring met de nieuwe werkwijze was eind 2019 nog nauwelijks opgedaan.

**Datum**

1 december 2020

**Documentnummer**

PS : 4800544

## **Consequenties**

1. *Het overwegend positieve beeld leidt niet tot consequenties. Gemeenten waar tekortkomingen zijn geconstateerd zijn hierop gewezen, hun aanpak zal worden meegenomen in het systematisch toezicht in 2021.*

Uit de rapportage blijkt dat gemeenten de taakuitvoering overwegend op orde hebben. In individuele gevallen zijn gemeenten gewezen op eventuele tekortkomingen. Deze waren niet dermate ernstig dat de veiligheid van burgers in het geding is en dat direct ingrijpen noodzakelijk was. De wijze waarop deze gemeenten hun tekortkomingen hebben opgepakt wordt meegewogen in het systematische toezicht in 2021. Gemeenten zijn verder gewezen op 'best practices' en informatiebronnen over de Wkb.

2. *In het rapport is een aantal algemene aanbevelingen opgenomen.*

De belangrijkste aanbeveling is het vasthouden van het geconstateerde niveau. Daarnaast zijn er aanbevelingen die betrekking hebben op kennisverwerving, kennisborging, kennisdeling en (intergemeentelijke) samenwerking. Tenslotte zijn er aanbevelingen gedaan om (beleids)keuzes explicieter te laten landen in plannen.

## **Europese en internationale zaken**

Er zijn geen Europese of internationale aspecten aan dit onderwerp.

## **Communicatie**

De rapportage zal op de voor IBT gebruikelijke wijze worden gedeeld met de Brabantse gemeenten.

## **Vervolg**

Het thema-onderzoek zal terugkomen in de jaarlijkse evaluatie van het IBT. Gemeenten met tekortkomingen zullen worden bevraagd in het systematische toezicht. Ook hierover zal in de evaluatie worden gerapporteerd.

## **Bijlagen**

Rapportage 'Onderzoek naar de gemeentelijke taakuitvoering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot constructieve veiligheid van gebouwen', november 2020.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

**Datum**

1 december 2020

**Documentnummer**

PS : 4800544

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw N. Wester, (06) 18 30 34 01,  
nwester@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer W.C. Vink, (06) 52 79 41 58, wvink@brabant.nl.